

Guía Docente						
Datos Identificativos				2020/21		
Asignatura (*)	Contacto de linguas e as súas consecuencias		Código	613836093		
Titulación	Mestrado Universitario en Lingüística Aplicada (2013)					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3		
Idioma	Castelán Galego Inglés Portugués					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Letras					
Coordinación	Alvarez Caccamo, Celso María	Correo electrónico	celso.alvarez.caccamo@udc.es			
Profesorado	Alvarez Caccamo, Celso María Vazquez Veiga, Nancy	Correo electrónico	celso.alvarez.caccamo@udc.es nancy.vazquez veiga@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Este é un curso de introducción ao estudo do contacto de linguas e as súas consecuencias, así como dos factores sociais e lingüísticos que regulan os cambios motivados polo contacto lingüístico. Abordaranse diversos fenómenos de contacto desde perspectivas estruturais, sociolingüísticas, psicolingüísticas e comunicativas, con especial atención aos procesos xerais que entran en funcionamento nas diversas situacións de contacto de linguas.					
Plan de continxencia	<ol style="list-style-type: none"> Modificacións nos contidos - Nengunha. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen *Metodoloxías docentes que se modifican - No caso de non se poder acceder ás salas de videoconferencia por medidas de seguraza sanitaria, a docencia realizarase pola plataforma Teams. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado - A atención será por correo electrónico, por Teams e presencialmente no gabinete no caso de non estar restrinxido o acceso aos centros. Modificacións na avaliación *Observacións de avaliación: A asistencia ás eventuais sesións por Teams non se computará no caso de se experimentar problemas de conectividade. Modificacións da bibliografía ou webgrafía - Nengunha.					

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecemento dos principios básicos, as técnicas fundamentais e algúns resultados destacados da investigación actual en lingüística.
A2	Capacidade para comprender a diversidade teórica e metodolóxica das escolas lingüísticas.
A3	Capacidade para distinguir e aplicar axeitadamente os distintos métodos de investigación en lingüística.
A5	Capacidade para a selección axeitada de datos lingüísticos en función do método de investigación elixido.
A8	Obtención dun nivel de formación teórica que permita comprender e xulgar criticamente a bibliografía lingüística especializada.
A9	Capacidade para xestionar os recursos lingüísticos e a información lingüística para propósitos académicos e de investigación (identificación e acceso a bibliografía, utilización apropiada de recursos e equipamentos, utilización de tecnoloxía para rexistrar datos, manexo de bases de datos, etc.)
B1	Posuir e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.

B2	Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B4	Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións ?e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan? a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B6	Capacitación dos estudiantes para que adquieran coñecementos lingüísticos especializados e habilidades para analizar criticamente as propostas más relevantes no ámbito dos estudos lingüísticos.
B9	Capacidade dos estudiantes para abrir vías de investigación novedosas no ámbito dos estudos lingüísticos, dotándoas de aplicación práctica para a súa transferencia a distintos ámbitos profesionais
C1	Expresión correcta, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valoración crítica do coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C8	Valoración da importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	
Comprender que as linguas non viven nun baleiro social.	AI1 AI2 AI3 AI5 AI8 AI9	BI1 BI2 BI4 BI5 BI6 BI9
Gañar respecto polos resultados do contacto lingüístico.	AI1 AI2 AI3 AI5 AI8 AI9	BI1 BI2 BI4 BI5 BI6 BI9
Entender as tensións subxacentes nos discursos sobre as consecuencias do contacto de linguas.	AI1 AI2 AI3 AI5 AI8 AI9	BI1 BI2 BI4 BI5 BI6 BI9
Familiarizarse con diversos métodos de investigación en lingüística e sociolingüística.	AI1 AI2 AI3 AI5 AI8 AI9	BI1 BI2 BI4 BI5 BI6 BI9

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Tipoloxía de situacións de contacto de linguas	Tipos de bilingüismo individual; bilingüismo equilibrado, bilingüismo coordinado e composto; semilingüismo; modelos da competencia bilingüe; gramática ou gramáticas; aprendizaxe de L2: lingua-fonte e lingua-obxectivo, fosilización e interlingua.

2. Fenómenos derivados do contacto de linguas	Bilingüismo, multilingüismo e hiperdiversidad. O cambio inducido polo contacto de linguas. O paradigma da interferencia lingüística. A alternancia e o cambio de códigos. Manteremento, substitución e extinción lingüística. Outras consecuencias do contacto lingüístico: converxencia, diverxencia e relexicalización.
3. Pidgins e crioulos	Pidgins e crioulos. O contacto de linguas e os procesos de pidginización e de criolización. Propiedades formais de pidgins e crioulos. Situacións que favorecen a creación de pidgins e de crioulos. Xeografía e demografía de pidgins e crioulos.
4. O contacto lingüístico galego-castelán	Consecuencias formais. Consecuencias funcionais. Do purismo á hibridación. Os neofalantes.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A8 B1 B4 B6 C1 C8	10	0	10
Lecturas	A1 A2 A3 A5 A8 A9 B6 C8	0	35	35
Obradoiro	A1 A3 A5 A8 A9 B1 B2 B4 B5 B6 B9 C1 C6 C8	2	3	5
Recensión bilbiográfica	B2 B4 B5 B9 C1	3	20	23
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Explicacións do profesores.
Lecturas	Lecturas organizadas en bloques temáticos, seleccionadas polos profesores.
Obradoiro	Combinaranse diversas metodoloxías (estudos de caso, solución de problemas, discusións dirixidas...) e desenvolveranse tarefas eminentemente prácticas co apoio e supervisión dos profesores, co fin de asentar os contidos aprendidos mediante a súa aplicación.
Recensión bilbiográfica	Sobre as lecturas indicadas polos profesores realizarase un breve informe, axustado ao formato que se explicará o primeiro día de curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Recensión bilbiográfica	Asesoramento sobre a realización das recensións bibliográficas.
Obradoiro	Poderánse adoptar as adaptacións oportunas para o estudiantado con modalidades específicas de aprendizaxe.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A8 B1 B4 B6 C1 C8	Comprende a asistencia e participación nas sesións presenciais.	15
Recensión bilbiográfica	B2 B4 B5 B9 C1	A puntuación neste apartado consistirá na nota media dos informes de lectura.	65

Obradoiro	A1 A3 A5 A8 A9 B1 B2 B4 B5 B6 B9 C1 C6 C8	Comprende todas as actividades e tarefas, tanto as desenvolvidas na aula como as encomendadas para traer preparadas, exceptuando as recensións bibliográficas.	20
-----------	---	--	----

Observacións avaliación

Cualificación de Non Presentado. Recibirán cualificación de Non

Presentado (N.P.) solo aquellas persoas que entreguen ou realicen menos de tres actividades availables das encomendadas dentro da metodoloxía obradoiro ou recensión bibliográfica.

Segunda oportunidade

Quen non acade a cualificación mínima de 5 puntos ao final do período lectivo, deberá entregar, antes da data de xullo que se indique, os traballos non entregados no seu momento ou ben repetir os avaliados negativamente, segundo o caso. A asistencia ás sesións de clase non é recuperable nesta segunda oportunidade.

Estudiantes con dispensa académica recoñecida

Non se considerará a porcentaxe correspondente a "Sesión maxistral". A puntuación alcanzada nos traballos encomendados suporá o 100% da nota final, tanto na primeira como na segunda oportunidade, distribuída proporcionalmente aos apartados "Obradoiro" (18,75%) e "Recensión bibliográfica" (81,25%).

Sobre a honestidade intelectual e académica

As condutas irregulares e ilexítimas (plaxio, copia, falsificación, etc.) na realización das actividades, tarefas ou probas, alén das consecuencias que podan ter sobre a nota na materia, poden estar suxeitas -- dado o carácter patentementeinxusto de querer autofavorecerse ilicitamente e polo tanto de perxudicar as/os compañeiras/os -- a penalización disciplinar do/a estudiante infractor/a por parte da Universidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Appel, René; Muysken, Pieter (1996). Bilingüismo y contacto de lenguas. Barcelona: Ariel - Baker, Colin; Prys Jones, Sylvia (1998). Encyclopedia of Bilingualism and Bilingual Education. Clevedon: Multilingual Matters - Crystal, David (2014 [2000]). Language death. Cambridge: Cambridge University Press - Matras, Yaron (2009). Language contact. Cambridge: Cambridge University Press - Moreno Cabrera, Juan Carlos (2015). Multilingüismo y contacto de lenguas. Madrid: Síntesis - Thomason, Sarah G. (2001). Language contact: An introduction. . Edimburgo: Edinburgh University Press. - Winford, Donald (2003). An Introduction to contact linguistics. . Oxford: Blackwell. <p>Unha selección de lecturas obligatorias (artigos e capítulos de libros), preparada polo profesorado (arredor de 200 páxinas), tanto da bibliografía indicada canto doutras obras ou de revistas especializadas.</p>
---------------------	--

Bibliografía complementaria

- Auer, Peter (ed.) (1998). *Code-switching in conversation: Language, interaction and identity*. London: Routledge
- Bakker, P.; Maarten, M. (eds.) (1994). *Mixed Languages*. Amsterdam: IFOTT
- Bullock, Barbara; Toribio, Jacqueline (eds.) (2009). *Cambridge handbook of code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Carvalho, Ana (ed.) (2009). *Português em contato*. Madrid: Iberoamericana / Frankfurt am Main: Vervuert
- Clements, Clancy (1993). *The linguistic legacy of Spanish and Portuguese: colonial expansion and language change*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Clyne, Michael (2003). *Dynamics of language contact: English and immigrant languages*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Coetsem, Frans van (2000). *A general and unified theory of the transmission process in language contact*. Heidelberg: Winter.
- De Swaan, Abram (2001). *Words of the World*. Cambridge: Polity Press
- Durban, Robin (1996). *Grooming, Gossip and the Evolution of Language*. Londres: Faber and Faber.
- Eckert, Penelope (2000). *Linguistic Variation as Social Practice*. Oxford: Blackwell.
- Escobar, Anna María (2000). *Contacto social y lingüístico. El español en contacto con el quechua en el Perú*. San Miguel: Pontificia Universidad Católica del Perú
- Etxebarria, Maitena (2002). *La diversidad de lenguas en España*. Madrid: Espasa Calpe
- Gal, Susan (1979). *Language shift. Social determinants of linguistic change in Bilingual Austria*. San Francisco: Academic Press
- Gardner-Chloros, Penelope (2009). *Code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Grosjean, François (1982). *Life with two languages: An introduction to bilingualism*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press
- Gumperz, John J. (1971). *Language in social groups*. Stanford: Stanford University Press
- Gumperz, John J. (1982). *Discourse strategies*. Cambridge: Cambridge University Press
- Gumperz, John J. (ed.) (1982). *Language and social identity*. Cambridge: Cambridge University Press
- Heine, Bernd; Kuteva, Tania (2005). *Language contact and grammatical change*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hickey, Raymond (ed.) (2010). *The handbook of language contact*. Oxford: Blackwell.
- Hoffmann, Thomas; Siebers, Lucia (eds.) (2009). *World Englishes: problems, properties, prospects*. Amsterdam / Filadelfia: John Benjamins.
- Klee, Carol A.; Lynch, Andrews (2009). *El español en contacto con otras lenguas*. Washington DC: Georgetown University Press.
- Lehisto, Isle (1983). *Lectures on language contact*. Cambridge (Mass.): MIT Press.
- Miracle, Jr., Andrew W. (ed.) (1983). *Bilingualism: Social issues and policy implications*. Athens, GA: The University of Georgia Press
- Mufwene, Salikoko (2008). *Language evolution: Contact, competition and change*. Londres: Continuum.
- Myers-Scotton, Carol (1993). *Social motivations for code-switching: Evidence from Africa*. Oxford: Clarendon Press.
- Piller, Ingrid (2016). *Linguistic diversity and social justice. An introduction to applied sociolinguistics*. Oxford / New York: Oxford University Press.
- Rampton, Ben (1995). *Crossing: language and ethnicity among adolescents*. Londres / New York: Longman.
- Romaine, Suzanne (1996). *El lenguaje en la sociedad. Una introducción a la sociolingüística*. Barcelona: Ariel
- Schneider, Edgar (2007). *Postcolonial English: Varieties around the world*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Silva Corvalán, Carmen (ed.) (1997). *Spanish in four continents: Studies in language contact and bilingualism*. Washington, D.C.: Georgetown University Press.
- Thomason, Sarah G. (1997). *Contact languages: A wider perspective*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins.
- Thomason, Sarah G. (2001). *Language contact: An introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Thomason, Sarah G.; Kaufman, Terrence (1988). *Language contact, creolization and genetic linguistics*. Berkeley: University of California Press.

- Trudgill, Peter (1986). *Dialects in contact.* . Oxford: Blackwell.
  - Weinreich, Uriel (1953). *Languages in contact: Findings and problems.* . La Haya: Mouton.
-

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para un resultado satisfactorio é imprescindible traballar de xeito continuado ao longo de todo o curso.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías